

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind încurajarea efectuării
studiilor superioare în limba română**

Analizând propunerea legislativă privind încurajarea efectuării studiilor superioare în limba română, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.PLX653/31.10.2018 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D1128/1.11.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea posibilității, pentru studenții din România care își desfășoară studiile cu plată la secțiile cu predare în limbi străine, de a se transfera la secțiile cu predare în limba română după primul semestru de studiu.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.n) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluției legislative.

3. Întrucât Legea educației naționale nr.1/2011 este legea cadru în materie, iar potrivit normelor de tehnică legislativă, reglementările din aceeași materie se cuprind, de regulă, în același act normativ, este de analizat dacă soluțiile legislative preconizate nu ar trebui să facă

obiectul unei intervenții legislative asupra Legii nr.1/2011 și nu al unei reglementări de sine stătătoare.

4. Semnalăm că, potrivit **art.138 alin.(5) din Legea nr.1/2011**, „numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau **limbă de predare**, precum și **numărul maxim de studenți** care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program, se stabilesc anual prin **hotărâre a Guvernului**, promovată de către Ministerul Educației Naționale, **înaintea datei de 31 martie a anului respectiv**”. Or, din această perspectivă, soluțiile legislative preconizate ar putea fi ineficiente, fiind posibil ca transferul să nu se poată realiza, întrucât nu poate fi depășit numărul maxim de studenți care studiază în limba română.

Pe de altă parte, este de analizat dacă norma nu ar putea fi considerată discriminatorie prin aceea că prevede posibilitatea transferului doar pentru studenții care studiază în „secțiile **cu plată**”. Totodată, este de analizat dacă norma nu este discriminatorie și prin aceea că instituie, în fapt, o altă modalitate de a accede la studii în limba română.

5. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, din punct de vedere al redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, se rețin următoarele:

5.1. La **art.1**, semnalăm că, potrivit art.137 alin.(4) din Legea nr.1/2011, „studiile universitare sunt grupate pe **domenii de studii**”, iar potrivit art.135 alin.(3) din aceeași lege, „**secția de studiu este o formă de organizare a învățământului universitar într-o limbă a minorităților naționale**”. Mai mult, aceeași lege consacră sintagma „studii universitare **finanțate de la bugetul de stat**”, în tot cuprinsul acesteia neregăsindu-se expresia „secțiile cu plată”, expresie utilizată în norma propusă pentru art.1. Având în vedere aceste aspecte, pentru claritatea normei, este necesară revederea sintagmelor „secțiile cu plată”, respectiv „secțiile cu predare în limba română”.

Totodată, având în vedere limbajul juridic de specialitate, consacrat prin Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca expresia „care își desfășoară studiile”, din cuprinsul **art.1**, să fie redată sub forma „care **studiază**”.

De asemenea, pentru un plus de rigoare normativă și pentru evitarea echivocului, expresia „după primul semestru de studiu” este necesar să se precizeze, inclusiv anul de studiu căruia îi aparține

semestrul. Din aceleași considerente, textul ar trebui să menționeze și dacă vizează studiile de licență, de masterat sau de doctorat.

Referitor la textele marcate cu literele a), b) și c), acestea sunt, de fapt, alineate și nu enumerări. De aceea, în acord cu normele de tehnică legislativă, este necesară marcarea acestora cu cifre arabe cuprinse între paranteze, respectiv (2) (3) și (4).

La **actuala lit.a)**, pentru rigoarea normei, se va elimina adjectivul „stabil” din cuprinsul expresiei „domiciliu stabil”, în legislația specifică utilizându-se termenul „domiciliu”.

La **actuala lit.b)**, pentru rigoarea exprimării, propunem ca sintagma „care se notează cu admis sau respins” să fie înlocuită cu formularea „care se notează cu **calificativul** „admis” sau „respins””.

Totodată, pentru claritatea și precizia normei, este necesar ca aceasta să fie completată cu detaliile referitoare la susținerea „testului de limbă română” (cine îl organizează, când va fi organizat ș.a.).

La **actuala lit.c)**, este de analizat dacă, față de rigorile impuse de nivelul studiilor universitare, criteriile de evaluare avute în vedere la susținerea testului sunt suficiente. Sub rezerva acestei observații, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, forma abreviată „**min.**” se va reda *in extenso*, „**minute**”.

5.2. La **art.2**, semnalăm că, potrivit **art.138 alin.(5)** din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, numărul de studenți **se stabilește pe domenii și programe de studii universitare**, și nu „pe secții”, așa cum se prevede prin proiect. Prin urmare, este necesară revederea normei.

5.3. La **art.3**, pentru corectitudinea redactării, este necesar ca termenii „reducera” și „școlatizarea”, din cuprinsul textului, să fie redați sub forma „reducerea”, respectiv „școlarizarea”.

dr. Dragoș ILESCU

București
Nr. 1103/20.11.2018

Legea educației naționale

- 1 promulgată prin D. nr. 3/2011 M. Of. nr. 18/10 ian. 2011
 Decret pentru promulgarea Legii educației naționale
- 2 modificări prin L. nr. 166/2011 M. Of. nr. 709/7 oct. 2011
 Lege pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011
modifică art. 247 lit. f), art. 250 lit. h); introduce lit. d_1) la art. 247
- 3 modificări prin L. nr. 283/2011 M. Of. nr. 887/14 dec. 2011
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar
prorogă termenul de la art. 361 alin. (3) lit. g) până la 1 ianuarie 2013; până la 31 dec. 2012 nu se acordă cupoanele sociale prevăzute la art. 27 alin. (6); până la începutul anului școlar 2012-2013 nu se acordă finanțarea de bază prevăzută la art. 101 alin. (2)
- 4 modificări prin O.U.G. nr. 21/2012 M. Of. nr. 372/31 mai 2012
 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011
modifică art. 252 alin. (1) și (2), art. 253, art. 254 alin. (11), (13), (16), (17) și (19); introduce alin. (3) la art. 63, alin. (4_1) la art. 158, alin. (5) la art. 160, alin. (1_1) la art. 162, alin. (9_1) la art. 193, alin. (11) la art. 193, alin. (5) și (6) la art. 252, art. 254_1, alin. (9) la art. 255, alin. (4_1) la art. 285, alin. (6) la art. 289
- 5 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
 Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014
la data de 1 februarie 2014, modifică art. 112 alin. (6), art. 120 alin. (2); introduce alin. (7) și (8) la art. 112; abrogă art. 201 alin. (3)
- 6 modificări prin O.U.G. nr. 84/2012 M. Of. nr. 845/13 dec. 2012
 Ordonanță de urgență privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare aprobată prin L. nr. 36/2014 M. Of. nr. 255/8 apr. 2014
prorogă termenul prevăzut la art. 361 alin. (3) lit. g) până la data de 1 ianuarie 2014